

Na podlagi petega odstavka 101. člena, osmega odstavka 101.a člena in šestega odstavka 103. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12 in 57/12) izdaja minister za kmetijstvo in okolje

P R A V I L N I K

o obratovalnem monitoringu stanja površinskih voda

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina)

(1) Ta pravilnik določa za obratovalni monitoring stanja površinskih voda parametre, obseg, metodologijo vzorčenja, merjenja in analiziranja vzorcev, vrednotenje vpliva na stanje površinskih voda, vsebino poročila ter način in obliko evidentiranja in sporočanja podatkov o obratovalnem monitoringu stanja površinskih voda.

(2) Ta pravilnik določa mesta vzorčenja, parametre in obseg obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda zaradi ugotavljanja vpliva odlaganja odpadkov na odlagališču v skladu s 3. točko priloge III Direktive Sveta 1999/31/ES z dne 26. aprila 1999 o odlaganju odpadkov na odlagališčih (UL L št. 182 z dne 16. 7. 1999, str. 1), zadnjič spremenjene z Direktivo Sveta 2011/97/EU z dne 5. decembra 2011 o spremembah Direktive 1999/31/ES v zvezi s posebnimi merili za skladiščenje kovinskega živega srebra, ki se šteje za odpadek (UL L št. 328 z dne 10. 12. 2011, str. 49).

(3) Ta pravilnik podrobneje določa tudi tehnične pogoje, ki jih mora izpolnjevati oseba za pridobitev pooblastila za izvajanje obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda, in podrobnejše razloge za odvzem pooblastila za izvajanje obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda.

2. člen

(uporaba)

(1) Ta pravilnik se uporablja za obratovalni monitoring stanja površinskih voda zaradi ugotavljanja vpliva odvajanja odpadne vode na stanje površinskih voda na podlagi predpisa, ki ureja emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo.

(2) Ta pravilnik se uporablja tudi za obratovalni monitoring stanja površinskih voda zaradi ugotavljanja vpliva odvajanja tekočih odpadkov oziroma odpadne vode iz proizvodnje titanovega dioksida na stanje površinskih voda na podlagi predpisa, ki ureja ravnanje z odpadki iz proizvodnje titanovega dioksida, in zaradi ugotavljanja vpliva odlaganja odpadkov na odlagališču na stanje površinskih voda na podlagi predpisa, ki ureja odlaganje odpadkov na odlagališčih.

(3) Določbe tega pravilnika, ki se nanašajo na odvajanje odpadne vode iz naprave, se uporabljajo tudi glede odvajanja odpadnih in izcednih voda iz odlagališča ter glede odvajanja tekočih odpadkov oziroma odpadne vode iz proizvodnje titanovega dioksida, ki se v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki iz proizvodnje titanovega dioksida, lahko odvajajo v vode, razen kadar ta pravilnik določa drugače.

(4) Za umetna in močno preoblikovana vodna telesa se navajanje razreda ekološkega stanja šteje za navajanje razreda ekološkega potenciala, razen kadar ta pravilnik določa drugače.

3. člen

(izjeme)

Ta pravilnik se ne uporablja za obratovalni monitoring stanja morja.

4. člen

(izrazi)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

1. analizna metoda je analizna metoda v skladu s predpisom, ki ureja monitoring stanja površinskih voda;

2. dolvodno mesto vzorčenja je mesto vzorčenja, namenjeno ugotavljanju vpliva delovanja zavezanca na stanje površinskih voda;
3. ekološki tip površinske vode je tip površinske vode za vrednotenje ekološkega stanja, določen v skladu s predpisi, ki urejajo stanje površinskih voda;
4. emisija snovi v vode je izpust snovi v vode v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo;
5. hidroekoregija je hidroekoregija iz predpisa, ki ureja določitev in razvrstitev vodnih teles površinskih voda;
6. izcedna voda je izcedna voda v skladu s predpisom, ki ureja odlaganje odpadkov na odlagališčih;
7. izlužek odpadkov je izlužek v skladu s predpisom, ki ureja odlaganje odpadkov na odlagališčih;
8. iztok je iztok v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo;
9. meja določljivosti je meja določljivosti v skladu s predpisom, ki ureja monitoring stanja površinskih voda;
10. meja zaznavnosti je meja zaznavnosti v skladu s predpisom, ki ureja monitoring stanja površinskih voda;
11. merilna negotovost je merilna negotovost v skladu s predpisom, ki ureja monitoring stanja površinskih voda;
12. mesto vzorčenja brez vpliva je mesto vzorčenja, namenjeno ugotavljanju stanja površinske vode, na katerega ne vpliva delovanje zavezanca;
13. naprava je naprava v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo;
14. območje mešanja je območje mešanja v skladu s predpisom, ki ureja podrobnejšo vsebino in način priprave načrta upravljanja voda;
15. območje odlagališča je območje odlagališča v skladu s predpisom, ki ureja odlaganje odpadkov na odlagališčih;
16. odlagališče je odlagališče v skladu s predpisom, ki ureja odlaganje odpadkov na odlagališčih;
17. onesnaževalo je onesnaževalo v skladu z zakonom, ki ureja vode;
18. parametri kemijskega stanja so parametri kemijskega stanja v skladu s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda;
19. posebna onesnaževala so posebna onesnaževala v skladu s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda;
20. razred ekološkega stanja oziroma razred ekološkega potenciala je razred ekološkega stanja oziroma ekološkega potenciala v skladu s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda;
21. splošni fizikalno-kemijski parametri so splošni fizikalno-kemijski parametri v skladu s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda;
22. srednji pretok vodotoka je srednji pretok v skladu s predpisom, ki ureja kriterije za določitev ter način spremljanja in poročanja ekološko sprejemljivega pretoka;
23. zavezanec je povzročitelj obremenitve, ki mora kot upravljavec naprave iz predpisa, ki ureja emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo, naprave za proizvodnjo titanovega dioksida iz predpisa, ki ureja ravnanje z odpadki iz proizvodnje titanovega dioksida, ali upravljavec odlagališča ali podzemnega skladišča iz predpisa, ki ureja odlaganje odpadkov na odlagališčih, v skladu s predpisi iz te točke izvajati obratovalni monitoring stanja površinskih voda.

II. OBSEG OBRATOVALNEGA MONITORINGA STANJA POVRŠINSKIH VODA

5. člen

(izvedba obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda)

(1) Izvedba obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda obsega:

- merjenje temperature vode, električne prevodnosti, pH, nasičenosti vode s kisikom, koncentracije v vodi raztopljenega kisika na mestu vzorčenja,
- merjenje drugih parametrov, ki se jih meri na mestu vzorčenja in so vključeni v program obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda,
- vzorčenje površinskih voda,

- pripravo, prevoz in shranjevanje vzorcev,
- prevzem vzorcev v laboratoriju,
- pripravo vzorcev v laboratoriju, merjenje in analizo odvzetih vzorcev,
- vrednotenje rezultatov analiz in vpliva glede na posamezne parametre, ki so predmet obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda zaradi ugotavljanja vpliva odvajanja odpadne vode iz naprave, ugotavljanja vpliva odvajanja tekočih odpadkov oziroma odpadne vode iz proizvodnje titanovega dioksida ali ugotavljanja vpliva odlaganja odpadkov na odlagališču na stanje površinskih voda in

– izdelavo poročila o opravljenih meritvah, analizah in vrednotenjih iz prejšnje alineje.

(2) Izvedba obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda zaradi ugotavljanja vpliva odlaganja odpadkov na odlagališču obsega poleg vsebin iz prejšnjega odstavka tudi meritve hidroloških parametrov, in sicer podatkov o vodostaju ali pretoku vodotoka.

6. člen

(določitev mest vzorčenja)

(1) Mesta vzorčenja za izvajanje obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda zaradi ugotavljanja vpliva odvajanja odpadne vode se določijo tako, da se zagotovijo podatki o vsebnostih onesnaževal, ki se odvajajo z odpadno vodo, v vodotoku:

– na mestu vzorčenja brez vpliva, to je gorvodno od iztoka oziroma na območju, kjer ni vpliva odvajanja odpadne vode, ki je predmet obravnave, in

– na dolvodnem mestu vzorčenja, to je dolvodno od iztoka odpadne vode na mestu, kjer je odpadna voda popolnoma premešana s površinsko vodo vodotoka, vendar pred mešanjem s površinsko vodo pritoka vodotoka, če se dolvodno od iztoka odpadne vode nahaja en ali več pritokov.

(2) Če je v načrtu upravljanja voda iz predpisa, ki ureja načrt upravljanja voda, za posamezen iztok prikazano območje mešanja, se mesto vzorčenja iz druge alineje prejšnjega odstavka določi tik pod dolvodno mejo tega območja mešanja.

(3) Mesta vzorčenja za izvajanje obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda zaradi ugotavljanja vpliva odlaganja odpadkov na odlagališču se določijo tako, da se zagotovijo podatki o vsebnostih onesnaževal v vodotoku na območju odlagališča za najmanj eno mesto vzorčenja:

– na mestu vzorčenja brez vpliva, to je gorvodno od odlagališča oziroma na območju, kjer ni vpliva odlaganja odpadkov na odlagališču,

– na dolvodnem mestu vzorčenja, to je dolvodno od odlagališča, vendar pred mešanjem s površinsko vodo pritoka, če se dolvodno od odlagališča nahaja en ali več pritokov, in

– na mestih vzorčenja, kjer se površinska voda napaja iz podzemne vode iz vplivnega območja odlagališča v skladu s predpisom, ki ureja obratovalni monitoring stanja podzemnih voda.

(4) Če je mesto vzorčenja iz tretje alineje prejšnjega odstavka gorvodno od odlagališča oziroma na območju, kjer ni vpliva odlaganja odpadkov na odlagališču, se lahko to mesto vzorčenja uporablja kot mesto vzorčenja brez vpliva.

(5) Če na vodotoku ni mogoče izbrati mesta vzorčenja brez vpliva v skladu s prvo alinejo prvega odstavka tega člena ali prvo alinejo prejšnjega odstavka, se določi mesto vzorčenja brez vpliva na primerljivem vodotoku.

(6) Primerljiv vodotok iz prejšnjega odstavka je vodotok, za katerega velja, da:

1. je razvrščen v isto hidroekoregijo,
2. ima prispevno površino, manjšo od 10 km², če gre za odvajanje v vodotok s prispevno površino, manjšo od 10 km²,
3. je razvrščen v isti ekološki tip vodotoka, če gre za obratovalni monitoring stanja vodotoka, ki je razvrščen v ekološki tip, in
4. je iz načrta upravljanja voda iz predpisa, ki ureja načrt upravljanja voda, razvidno, da:

– obremenitev tega vodotoka glede na parametre, ki so predmet spremljanja vpliva po tem pravilniku, ni ali so njihovi vplivi zanemarljivi, in

– so obremenitve tega vodotoka, ki niso obremenitve iz prejšnje alineje, primerljive.

(7) Mesta vzorčenja za izvajanje obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda se določi v okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje naprave ali odlagališča na podlagi predloga, ki ga izdelata oseba, ki ima pooblastilo iz 15. člena tega pravilnika (v nadaljnjem besedilu: pooblaščenec izvajalec obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda). Lokacija mest vzorčenja se opredeli s koordinatami v državnem koordinatnem sistemu za raven merila 1:5.000.

7. člen

(parametri obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda)

(1) Obratovalni monitoring stanja površinskih voda zaradi ugotavljanja vpliva odvajanja odpadne vode iz naprave vključuje monitoring parametrov onesnaženosti, s katerimi se izraža emisija snovi in toplote ter so za napravo, ki je predmet obravnave, vključeni v obratovalni monitoring odpadne vode v skladu s predpisom, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring odpadnih voda ter pogoje za njegovo izvajanje, če je zanje pri obratovanju naprave predpisano spremljanje vpliva odvajanja odpadne vode na stanje površinskih voda.

(2) Obratovalni monitoring stanja površinskih voda zaradi ugotavljanja vpliva odvajanja tekočih odpadkov oziroma odpadne vode iz proizvodnje titanovega dioksida v vode vključuje monitoring parametrov onesnaženosti, s katerimi se izraža emisija snovi in toplote in so za napravo za proizvodnjo titanovega dioksida vključeni v obratovalni monitoring tekočih odpadkov oziroma odpadne vode v skladu s predpisom, ki ureja prve meritve in obratovalni monitoring odpadnih voda ter pogoje za njegovo izvajanje.

(3) Obratovalni monitoring stanja površinskih voda zaradi ugotavljanja vpliva odlaganja odpadkov na odlagališču vključuje naslednje parametre obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda:

- parametre kemijskega stanja, splošne fizikalno-kemijske parametre in posebna onesnaževala,
- parametre, ki se lahko pojavljajo v izcedni ali odpadni vodi ali izlužku odpadkov glede na vrsto odpadkov, ki se odlagajo na odlagališču, in
- parametre, za katere rezultati monitoringa kemijskega stanja podzemnih voda kažejo vpliv odlagališča na kakovost podzemne vode v skladu s predpisom, ki ureja obratovalni monitoring stanja podzemnih voda.

(4) Parametre obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda se določi v okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje naprave ali odlagališča.

(5) Predlog parametrov obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda, ki ga vlogi za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja priloži upravljavec odlagališča, izdelata pooblaščenec izvajalec obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda na podlagi analize tehnološkega postopka, ki povzroča onesnaženost:

- izcedne ali odpadne vode, če gre za ugotavljanje vpliva odvajanja izcedne ali odpadne vode z območja odlagališča, in
- izcedne ali odpadne vode ali izlužka odpadkov, če gre za ugotavljanje vpliva odlaganja odpadkov na odlagališču.

(6) Meritve ali analize posameznega parametra iz prve alineje tretjega odstavka tega člena niso potrebne, če:

1. rezultati obratovalnega monitoringa najmanj šestih preteklih koledarskih let kažejo, da:

- je bila vsebnost tega parametra na dolvodnem mestu vzorčenja manjša od meje določljivosti za ta parameter in
- ni zaznati naraščanja vsebnosti tega parametra na dolvodnem mestu vzorčenja,

2. je iz rezultatov monitoringa stanja površinskih voda, ki ga zagotavlja država, razvidno, da zadevno vodno telo ni čezmerno obremenjeno s tem parametrom, in

3. je iz načrta upravljanja voda iz predpisa, ki ureja načrt upravljanja voda, razvidno, da ta parameter ni vzrok za oceno, da cilji za zadevno vodno telo ne bodo ali verjetno ne bodo doseženi.

(7) V okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje posamezne naprave ali odlagališča se kot parameter obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda lahko določi tudi katerikoli drug parameter, če se ugotovi, da:

- emisija snovi v vode zaradi odvajanja odpadne vode lahko povzroči znatno povečanje vsebnosti tega parametra v površinski vodi v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo, ali
- gre za komunalno ali skupno čistilno napravo, na kateri se čisti industrijska odpadna voda, ki vsebuje ta parameter.

(8) Obratovalni monitoring stanja površinskih voda zaradi ugotavljanja vpliva odlaganja odpadkov na odlagališču vključuje tudi meritve hidroloških parametrov iz drugega odstavka 5. člena tega pravilnika, razen če se podatki o teh hidroloških parametrih na mestih vzorčenja iz tega pravilnika spremljajo v okviru hidrološkega monitoringa, ki ga zagotavlja država.

8. člen

(pogostost in čas vzorčenja, meritev in analiz)

(1) Vzorčenje, meritve in analize v površinski vodi se izvajajo v obdobju koledarskega leta z enakomernimi presledki, ki ne smejo biti daljši

od:

- enega meseca za parametre obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda, ki se izražajo s parametri kemijskega stanja,
- treh mesecev za parametre obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda, ki se izražajo s posebnimi onesnaževali,
- treh mesecev za parametre obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda, ki se izražajo s splošnimi fizikalno-kemijskimi parametri ekološkega stanja,
- treh mesecev za parametre obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda, za katere v predpisu, ki ureja stanje površinskih voda, niso določeni okoljski standardi kakovosti ali mejne vrednosti za razvrščanje v razrede ekološkega stanja in
- treh mesecev za hidrološke parametre iz drugega odstavka 5. člena tega pravilnika.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se vzorčenje, meritve in analize posameznega parametra iz prve alineje prejšnjega odstavka lahko izvajajo z enakomernimi presledki, ki niso daljši od treh mesecev, če rezultati obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda najmanj enega preteklega koledarskega leta kažejo, da je bila vsebnost tega parametra na dolvodnem mestu vzorčenja manjša od meje določljivosti za ta parameter.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se vzorčenje, meritve in analize parametrov obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda, ki so nagnjeni h kopičenju v sedimentu oziroma živih organizmih, izvajajo:

– enkrat letno v živih organizmih za onesnaževala, ki se izražajo s parametri kemijskega stanja, za katere so s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda, določeni okoljski standardi kakovosti, izraženi kot vrednost parametra kemijskega stanja v tkivu živih organizmov, in

– enkrat na tri leta v sedimentu oziroma živih organizmih za onesnaževala, za katere je s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda, določeno, da se zaradi zagotavljanja dolgoročne analize trendov koncentracij spremljajo v sedimentu ali živih organizmih.

(4) Če gre za obratovalni monitoring stanja površinskih voda zaradi ugotavljanja vpliva odlaganja odpadkov na odlagališču, ki ima pravnomočno odločbo o zaprtju odlagališča odpadkov, se vzorčenje in meritve v površinski vodi izvajajo dvakrat letno, pri čemer mora biti časovni presledek med dvema zaporednima meritvama najmanj šest mesecev.

(5) Pri odvajanju odpadne vode s praznjenjem naprave ali izravnalnega bazena ali na drug šaržni način je treba vzorčenje in meritve izvesti v času odvajanja odpadne vode.

(6) Vzorčenje in meritve iz tega člena se izvajajo:

- na mestu vzorčenja brez vpliva in na dolvodnem mestu vzorčenja v istem dnevu in s čim krajšim časovnim presledkom in
- v času stabilnih hidroloških razmer pri pretokih, ki so manjši od srednjega pretoka.

(7) Če za vodotok na mestu iztoka ne obstajajo podatki hidrološkega monitoringa o srednjem pretoku, ki ga zagotavlja država, se čas vzorčenja in meritev iz tega člena načrtuje na podlagi podatkov hidrološke postaje državne hidrološke mreže na hidrološko podobnem povodju ali porečju, ki jo določi Agencija Republike Slovenije za okolje (v nadaljnjem besedilu: agencija).

III. METODOLOGIJA VZORČENJA, MERJENJA, ANALIZIRANJA IN OBDELAVE VZORCEV

9. člen

(vzorčenje)

(1) Za vzorčenje površinske vode, živih organizmov in sedimenta zaradi ugotavljanja vsebnosti parametrov iz 7. člena tega pravilnika se uporabljajo referenčne metode, določene s standardi iz priloge, ki je sestavni del tega pravilnika.

(2) Posode za vzorce, reagenti ali metode za konzerviranje dela vzorca za analizo enega ali več parametrov obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda, razpošiljanje in shranjevanje vzorcev ter priprava vzorcev za analizo ne smejo vplivati na rezultate meritev. Vzorce je treba hraniti v posodah iz materialov, kakor je določeno s standardom SIST EN ISO 5667-3 ali drugim enakovrednim mednarodno priznanim standardom.

(3) Za vzorčenje in hrambo vzorcev se lahko uporabljajo tudi druge metode v skladu z drugimi enakovrednimi mednarodno priznanimi standardi ali druge metode, ki so validirane in dokumentirane v skladu s standardom SIST EN ISO/IEC 17025 ali v skladu z drugim enakovrednim mednarodno priznanim standardom, ali druge metode, za katere je izvajalec obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda pridobil akreditacijo, če dajejo rezultate, ki so enakovredni rezultatom, pridobljenim z referenčnimi metodami iz priloge tega pravilnika.

10. člen

(analizne metode)

(1) Za analize vzorcev glede na vsebnost parametrov iz 7. člena tega pravilnika se uporabljajo analizne metode, vključno z laboratorijskimi, terenskimi in on-line metodami, ki so validirane in dokumentirane v skladu s standardom SIST EN ISO/IEC 17025 ali v skladu z drugim enakovrednim mednarodno priznanim standardom in temeljijo na:

– merilni negotovosti 50 odstotkov ali manj ($k=2$), ocenjeno na ravni ustreznih okoljskih standardov kakovosti v skladu s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda, in

– meji določljivosti, ki znaša 30 odstotkov vrednosti ustreznega okoljskega standarda kakovosti ali manj.

(2) Če za dani parameter iz 7. člena tega pravilnika okoljskih standardov kakovosti ni na voljo ali če ni na voljo analiznih metod, ki izpolnjujejo minimalna izvedbena merila iz prejšnjega odstavka, se za analizo uporabi najboljša razpoložljiva tehnika, ki ne povzroča nesorazmerno visokih stroškov.

IV. VREDNOTENJE VPLIVA NA STANJE POVRŠINSKIH VODA

11. člen

(vrednotenje parametrov obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda)

(1) Sprememba vsebnosti posameznega parametra obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda v vodotoku (v nadaljnjem besedilu: sprememba vsebnosti parametra) se izračuna za letno povprečje vseh meritev parametra, ki je vključen v obratovalni monitoring stanja površinskih voda.

(2) Sprememba vsebnosti parametra se za parameter, za katerega je s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda, določen okoljski standard kakovosti, izračuna kot razlika med letnim povprečjem izmerjenih vrednosti koncentracije tega parametra na dolvodnem mestu vzorčenja in letnim povprečjem izmerjenih vrednosti koncentracije tega parametra na mestu vzorčenja brez vpliva na naslednji način:

$$\Delta = LP(D) - LP(BV),$$

pri čemer je:

– Δ : sprememba vsebnosti parametra,

– LP(D): letno povprečje izmerjenih vrednosti koncentracije parametra na dolvodnem mestu in

– LP(BV): letno povprečje izmerjenih vrednosti koncentracije parametra na mestu vzorčenja brez vpliva (stanje površinske vode brez vpliva delovanja zavezanca).

(3) Pri izračunu letnih povprečnih vrednosti iz prejšnjega odstavka se:

– rezultat analize opredeli kot polovica vrednosti meje določljivosti za ta parameter, kadar je izmerjena koncentracija parametra pod mejo določljivosti, in

– za parametre, ki so skupna vsota dane skupine snovi, vključno z ustreznimi metaboliti, produkti razgradnje in reakcijskimi produkti, vrednosti izmerjenih koncentracij, ki ne dosegajo meje določljivosti za posamezno snov, opredeli kot nič.

(4) Sprememba vsebnosti parametra se ne ugotavlja, če:

1. gre za parameter, ki ni parameter iz drugega odstavka tega člena, ali

2. se na podlagi izračunov v skladu s tem členom ugotovi, da je letno povprečje izmerjenih vrednosti koncentracije posameznega parametra na dolvodnem mestu vzorčenja:

– manjše od letnega povprečja izmerjenih vrednosti koncentracije tega parametra na mestu vzorčenja brez vpliva ali

– manjše od meje določljivosti za ta parameter.

(5) Če zavezanec ne zagotovi podatkov na mestu vzorčenja brez vpliva, se pri vrednotenju parametrov obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda upošteva, da je vrednost koncentracije posameznega parametra iz drugega odstavka tega člena na mestu vzorčenja brez vpliva enaka nič.

12. člen

(vrednotenje vpliva na stanje površinskih voda)

Na podlagi vrednotenja parametrov obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda zaradi ugotavljanja vpliva odvajanja odpadne vode, ugotavljanja odvajanja tekočih odpadkov oziroma odpadne vode iz proizvodnje titanovega dioksida ali ugotavljanja vpliva odlaganja odpadkov na odlagališču se ugotovi, ali gre za čezmerno obremenitev okolja.

V. POROČILO TER EVIDENTIRANJE IN SPOROČANJE PODATKOV

13. člen

(poročilo o obratovalnem monitoringu stanja površinskih voda)

(1) Izvajalec obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda mora za vsako koledarsko leto izdelati poročilo o obratovalnem monitoringu stanja površinskih voda.

(2) Poročilo iz prejšnjega odstavka mora vsebovati podatke o:

- izvajalcu obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda,
- zavezancu in njegovi dejavnosti,
- mestih vzorčenja za izvajanje obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda, skupaj z opisom mesta vzorčenja (širina dna struge, širina omočenega dela struge, fotografija struge na mestu vzorčenja),
- vrednosti pretoka na hidrološki postaji iz sedmega odstavka 8. člena tega pravilnika v času vzorčenja in meritev,
- vrsti meritev in obsegu parametrov v skladu s 7. členom tega pravilnika, ki so vključeni v obratovalni monitoring stanja površinskih voda,
- pogostosti in času vzorčenja,
- načinu ter uporabljenih metodah vzorčenja,
- izmerjenih vrednostih hidroloških parametrov na mestih vzorčenja, če gre za obratovalni monitoring stanja površinskih voda zaradi ugotavljanja vpliva odlaganja odpadkov na odlagališču,
- izmerjenih vrednostih parametrov obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda,
- uporabljenih analiznih metodah in merilni opreми ter merilni negotovosti in meji določljivosti uporabljenih analiznih metod,
- rezultatih vsake posamezne meritve na mestu vzorčenja brez vpliva in na dolvodnem mestu vzorčenja ter vrednotenju parametrov obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda v skladu z 11. členom tega pravilnika,
- vrednotenju vpliva v skladu s prejšnjim členom in
- sklepnih ugotovitvah o vplivu na stanje površinskih voda, vključno z opredelitvijo morebitne čezmerne obremenitve okolja.

(3) Poročilo o obratovalnem monitoringu stanja površinskih voda mora zavezanec poslati ministrstvu, pristojnemu za varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), v elektronski obliki do 31. marca tekočega leta za preteklo leto na obrazcih, objavljenih na spletnih straneh agencije, ki so dostopni tudi pri agenciji.

14. člen

(hramba podatkov in poročila)

(1) Podatki iz poročila iz prejšnjega člena se hranijo trajno v zbirki podatkov, ki jo vodi ministrstvo in je del informacijskega sistema okolja v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja.

(2) Poročilo iz prejšnjega člena mora zavezanec hraniti najmanj pet let.

VI. POGOJI, KI JIH MORA IZPOLNJEVATI POOBLAŠČENI IZVAJALEC OBRATOVALNEGA MONITORINGA STANJA POVRŠINSKIH VODA

15. člen

(pooblastilo za izvajanje obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda)

Pooblastilo za izvajanje obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda se izda v obsegu, za katerega zaprosi oseba glede na vrsto, področje in obseg izvajanja obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda, če izpolnjuje pogoje za izvajanje obratovalnega monitoringa iz zakona, ki ureja varstvo okolja, in tega pravilnika.

16. člen

(tehnični pogoji za pridobitev pooblastila)

(1) Oseba iz prejšnjega člena mora glede usposobljenosti za izvajanje obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda izpolnjevati naslednje tehnične pogoje:

1. ima laboratorij, ki uporablja sistem vodenja kakovosti v skladu s standardom SIST EN ISO/IEC 17025 ali drugim enakovrednim mednarodno priznanim standardom,

2. je usposobljena za analizo parametrov obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda, katerih meritve izvaja, kar dokazuje na naslednji način:

– z navedbo validiranih in dokumentiranih analiznih metod, ki jih uporablja za analizo parametrov, na katere se nanaša vloga za pridobitev pooblastila za izvajanje obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda,

– z dokazilom, da izpolnjuje minimalna izvedbena merila za analizne metode iz 10. člena tega pravilnika, ki vključuje navedbo meje zaznavnosti, meje določljivosti in merilne negotovosti za vsakega od parametrov, na katerega se nanaša vloga za pridobitev pooblastila za izvajanje obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda,

– s potrdilom o udeležbi v programih preskušanja strokovne usposobljenosti, ki pokrivajo analizne metode za parametre, na katere se nanaša vloga za pridobitev pooblastila za izvajanje obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda, pri koncentracijah, ki so značilne za programe monitoringa kemijskega ali ekološkega stanja v skladu s pravilnikom, ki ureja monitoring stanja površinskih voda, in

– z rezultati analiz dostopnih referenčnih materialov, ki so reprezentativni za zbrane vzorce in vsebujejo ustrezne ravni koncentracij glede na okoljske standarde kakovosti ali mejne vrednosti za razvrščanje v razrede ekološkega stanja,

3. je usposobljena za analizo najmanj 75 odstotkov parametrov obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda, za katere so s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda, določeni okoljski standardi kakovosti, in

4. z najmanj tremi obstoječimi referencami (npr. izdelana strokovna študija, potrdilo o udeležbi na izobraževanju ipd.) iz obdobja zadnjih štirih let izkazuje poznavanje zakonodaje z naslednjih področij:

– stanja površinskih voda in monitoringa stanja površinskih voda ter

– emisij v vode pri odvajanju odpadne vode.

(2) Programe preskušanja strokovne usposobljenosti iz tretje alineje 2. točke prejšnjega odstavka organizirajo akreditirane, mednarodno ali nacionalno priznane organizacije, ki izpolnjujejo zahteve standarda ISO/IEC 17043 ali drugega enakovredno mednarodno priznanega standarda. Rezultati udeležbe v teh programih se ocenijo na podlagi sistemov točkovanja, določenih v standardu ISO/IEC 17043, standardu ISO 13528 ali drugem enakovrednem mednarodno priznanem standardu.

17. člen

(vloga za pridobitev pooblastila)

(1) Vloga za pridobitev pooblastila za izvajanje obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda mora vsebovati podatke o vlagatelju ter navedbo postopkov in parametrov v sklopu izvajanja obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda, na katere se nanaša vloga za pridobitev pooblastila za izvajanje obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda.

(2) Vlogi iz prejšnjega odstavka je treba priložiti tudi dokazila o izpolnjevanju pogojev iz prvega odstavka prejšnjega člena, če jih ministrstvo ne more pridobiti po uradni dolžnosti. Dokazila o izpolnjevanju pogojev iz prvega odstavka prejšnjega člena so:

– seznam vseh parametrov v sklopu izvajanja obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda, na katere se nanaša vloga za pridobitev pooblastila za izvajanje obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda, z navedbo validiranih in dokumentiranih analiznih metod, ki jih uporablja za analizo posameznega parametra, ter navedbo meje zaznavnosti, meje določljivosti in merilne negotovosti analizne metode za analizo vsakega posameznega parametra,

– potrdila o udeležbi v programih preskušanja strokovne usposobljenosti za parametre obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda pri koncentracijah, ki so značilne za programe obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda v skladu s tem pravilnikom,

– potrdila o analizah dostopnih referenčnih materialov, ki so reprezentativni za zbrane vzorce in vsebujejo ustrezne ravni koncentracij glede na okoljske standarde kakovosti v skladu s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda, in

– seznam najmanj treh študij za vsako od področij iz 4. točke prvega odstavka prejšnjega člena, ki jih je vlagatelj vloge za pridobitev pooblastila za izvajanje obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda izdelal, ali dokazil o njegovi udeležbi na strokovnih izpopolnjevanjih, posvetovanjih, seminarjih ali drugih oblikah izobraževanja z omenjenega področja v zadnjih štirih letih, če gre za dokazovanje izpolnjevanja pogojev iz 4. točke prvega odstavka prejšnjega člena.

18. člen

(podrobnejši razlogi za odvzem pooblastila)

Podrobnejši razlogi za odvzem pooblastila za izvajanje obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda so, če pooblaščen izvajalec obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda:

- več kakor dvakrat zaporedoma ne sodeluje ali neuspešno sodeluje v mednarodnem medlaboratorijskem primerjalnem preskušanju ali v programih medlaboratorijskega primerjalnega preskušanja, ki jih za pooblaščen izvajalce obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda organizira ministrstvo,
- več kakor dvakrat ne izvede obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda na mestih vzorčenja v skladu s 6. členom tega pravilnika,
- več kakor dvakrat ne izvede obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda za parametre v skladu s 7. členom tega pravilnika,
- več kakor dvakrat ne izvede obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda s pogostostjo v skladu z 8. členom tega pravilnika,
- več kakor dvakrat ne izvede obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda z uporabo metod iz 9. ali 10. člena tega pravilnika,
- več kakor dvakrat ne izvede vrednotenja parametrov obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda ali ga izvede v nasprotju z 11. členom tega pravilnika,
- več kakor dvakrat vrednoti vpliv na stanje površinskih voda v nasprotju z 12. členom tega pravilnika ali
- več kakor dvakrat ne izdela poročila o obratovalnem monitoringu stanja površinskih voda v skladu s 13. členom tega pravilnika.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

19. člen

(prehodne določbe)

(1) Obratovalni monitoring stanja površinskih voda v skladu s tem pravilnikom lahko do pridobitve pooblastila za izvajanje obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda na podlagi tega pravilnika, vendar najpozneje do 31. decembra 2015, izvaja pravna oseba na podlagi javnega pooblastila za izvajanje monitoringa kakovosti površinskih voda v skladu z drugim odstavkom 97. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12 in 57/12).

(2) Obratovalni monitoring stanja površinskih voda v skladu s tem pravilnikom lahko do izteka veljavnosti pooblastila, vendar najpozneje do 31. decembra 2014, izvaja tudi pravna oseba, ki ima veljavno pooblastilo za izvajanje:

– monitoringa stanja okolja zaradi odstranjevanja odpadkov iz proizvodnje titanovega dioksida v skladu s Pravilnikom o monitoringu onesnaženosti okolja zaradi odpadkov iz proizvodnje titanovega dioksida (Uradni list RS, št. 57/00 in 43/04), če gre za obratovalni monitoring stanja zaradi ugotavljanja vpliva odvajanja tekočih odpadkov oziroma odpadne vode iz proizvodnje titanovega dioksida v vode, ali

– obratovalnega monitoringa onesnaževanja podzemne vode v skladu s Pravilnikom o obratovalnem monitoringu onesnaževanja podzemne vode (Uradni list RS, št. 49/06 in 114/09), če gre za obratovalni monitoring stanja zaradi ugotavljanja vpliva odlaganja odpadkov na odlagališču.

20. člen

(poročila o obratovalnem monitoringu stanja površinskih voda)

(1) Poročila o obratovalnem monitoringu stanja površinskih voda, izdelana in predložena ministrstvu v skladu z dosedanjimi predpisi, se hranijo trajno, v obstoječi obliki, pri ministrstvu.

(2) Poročila o obratovalnem monitoringu stanja površinskih voda za leto 2013 se hranijo na način in v obliki iz prejšnjega odstavka.

21. člen

(dokončanje postopkov)

Postopki za pridobitev, podaljšanje ali spremembo pooblastila za izvajanje obratovalnega monitoringa onesnaženosti okolja, začeti pred uveljavitvijo tega pravilnika, se v delu, ki se nanaša na monitoring onesnaženosti površinskih voda, dokončajo v skladu s tem pravilnikom.

22. člen

(začetek izvajanja obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda)

Obratovalni monitoring stanja površinskih voda v skladu s tem pravilnikom se začne izvajati 1. januarja 2014.

23. člen

(prenehanje uporabe)

1. januarja 2014 se prenehajo uporabljati določbe Pravilnika o monitoringu onesnaženosti okolja zaradi odpadkov iz proizvodnje titanovega dioksida (Uradni list RS, št. 57/00 in 43/04) v delu, ki se nanaša na površinske vode.

24. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-391/2013

Ljubljana, dne 25. oktobra 2013

EVA 2013-2330-0138

mag. Dejan Židan l.r.
Minister
za kmetijstvo in okolje

PRILOGA: Metode vzorčenja površinskih voda

1. Vzorčenje površinske vode

Vzorčenje površinske vode za parametre obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda iz 7. člena tega pravilnika in ravnanje z vzorci se izvede v skladu z naslednjim standardom:

- SIST ISO 5667-6, če gre za vzorčenje vodotoka,
- SIST ISO 5667-4, če gre za vzorčenje jezera, in
- SIST EN ISO 5667-3, če gre za pripravo embalaže, transport in skladiščenje vzorcev.

Vzorci površinske vode se odvzame:

- na globini 0,5 m in čim bližje matici toka, če gre za vzorčenje vodotoka, in
- z integralnim vzorčevalnikom v celotnem vertikalnem profilu, če gre za vzorčenje naravnega ali umetnega jezera ali vodnega objekta za zadrževanje voda, ki je določen kot močno preoblikovano vodno telo v skladu s predpisom, ki ureja določitev in razvrstitev vodnih teles površinskih voda.

2. Vzorčenje živih organizmov

Vzorčenje školjk se izvede z ročnim grabilom. Vzorec se hrani v polietilenskih vrečkah.
Vzorčenje rib se izvaja z elektroribolovom v skladu s standardoma SIST EN 14011 in SIST EN 14962.

3. Vzorčenje sedimenta

Vzorčenje sedimenta za parametre obratovalnega monitoringa stanja površinskih voda iz 7. člena tega pravilnika in ravnanje z vzorci se izvede v skladu z naslednjim standardom:

- SIST ISO 5667-12, če gre za odvzem vzorcev sedimenta v celinskih površinskih vodah,
- SIST ISO 5667-15, če gre za konzerviranje in ravnanje z blatom in vzorci sedimenta, in
- SIST EN ISO 5667-3, če gre za pripravo embalaže, transport in skladiščenje vzorcev.

Vzorec sedimenta se mokro preseje skozi siti z velikostjo odprtin 200 µm in nato 63 µm. Za kemijsko analizo sedimenta se uporablja granulacijska frakcija z velikostjo delcev, manjšo od 63 µm.